చీకటి

వీరభద్రరావ్ పెమ్మి

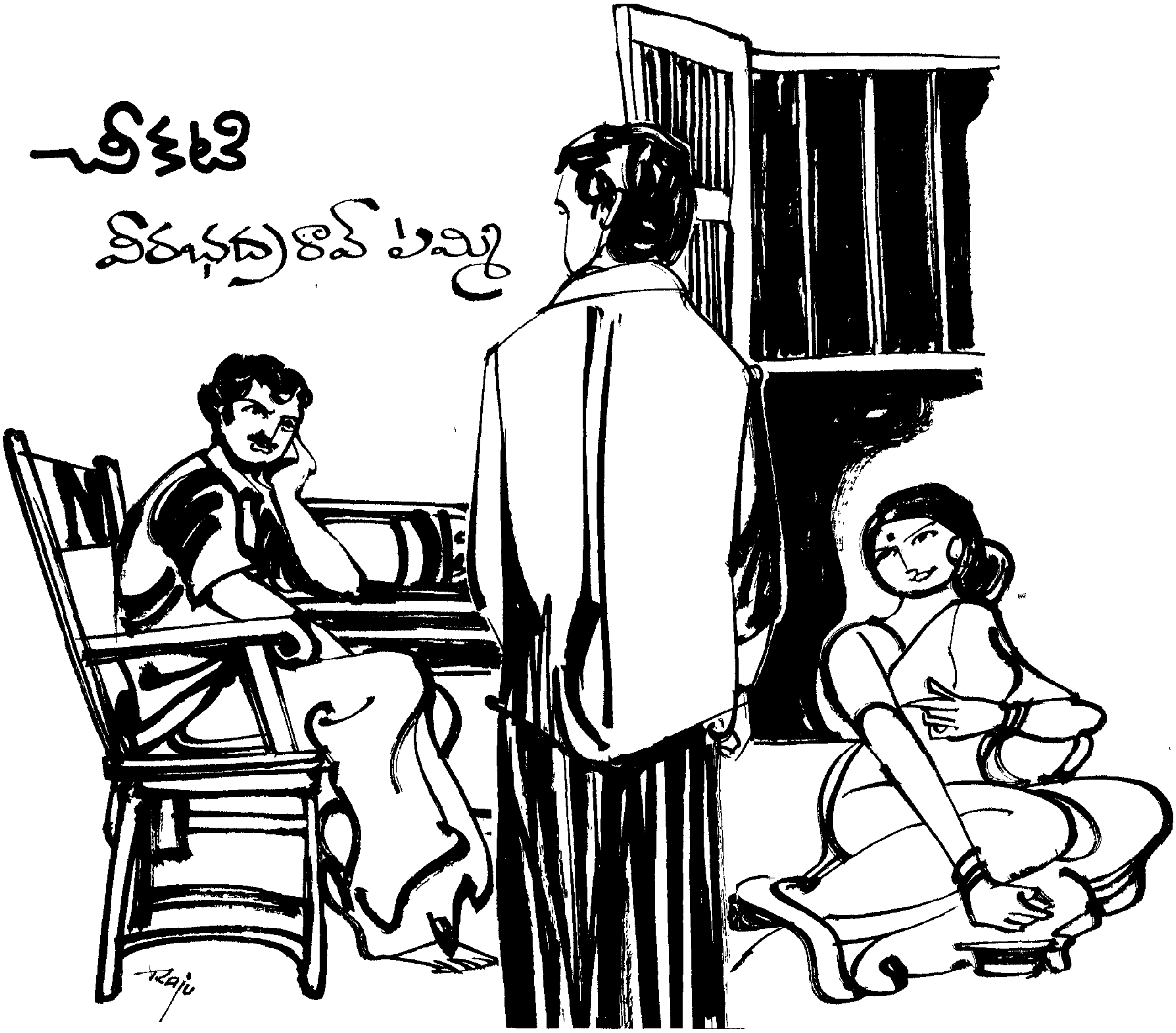

"కెప్టెన్ సుబ్బరాజుగారి అబ్బాయి వస్తున్నాట్ట - అమెరికానుంచి." -

లైబ్రరీ అరుగుమీద కూర్చున్న బాంబురాజు అన్నాడు. అక్కడ కూర్చున్న వారంతా అతనికేసి చూశారు. వార్తలు బాంబుల్లా పేల్చడం అతని అలవాటు. ఆ విషయమ్మై అక్కడ కొంత సేపు చర్చ జరిగింది.

"అబ్బాయిగోరు ఇదేశాల్నుంచి వత్తన్నారంట కదా అయ్యా ఊళ్ళో అంతా సెప్పుకుంటున్నారండి." అరుగుమీద కూర్చున్న మహంకాళి కుర్చీలో కూర్చున్న కెప్టెన్ రాజుగార్ని అడిగాడు.

"అవున్రా – వస్తానని రాశాడు. ఎప్పు డొచ్చేదీ ఇంకా తెలియలేదు" సుబ్బరాజుగారు అన్నారు.

"కెప్టెన్‌గారి శేఖరం అమెరికా నుంచి వస్తున్నాట్ట."

ఆ రోజు రాత్రి శివాలయం అరుగుమీద చేరిన సభ్యులకి తెలియజేశాడు వెంకట్రాముడు.

"అక్కడే తను ఎవరో తెల్ల పిల్లని చేసుకున్నాడని ఆమధ్య చెప్పుకున్నారు. ఆ పిల్లతో సహా వస్తున్నాడంటావా?" తన ధర్మసందేహం వ్యక్త పరిచాడు చిట్టి కరణం.

"పెజలు రక రకాలుగా చెప్పుకుంటారు. అందులో నిజమేదో అబద్ధమేదో? శివాలయం అరుగుమీద కూర్చుని తెలిసీ తెలియని మాటలు అనుకోడం దేనికండీ కరణంగారూ!" రాఘవులు అన్నాడు

"అబ్బె – అది కాదు...." చిట్టి కరణం తికమక పడ్డాడు.

* * *

కెప్టెన్ సుబ్బరాజుగారి కుటుంబం తర తరాలుగా ఆ ఊళ్ళోనే ఉంది. ఆయన మిలిట్రీలో కెప్టెన్‌గా పని చేసిన వాడు కాదు అసలాయన చదువుకున్నదే తక్కువ. కాని ఆయన వయసులో ఉన్న రోజుల్లో గ్రామాల్లో బాడ్మింటన్ ఆడటం పెద్ద వ్యామోహం అయింది. ప్రతి ఊళ్ళోను కనీసం నాలు గైదు చోట్ల బాడ్మింటన్ కోర్టులు కట్టి ఆడుతుండేవారు అలాటి ఒక బాడ్మింటన్ టీంకి కెప్టెన్‌గా ఉన్నందు వల్ల ఆయనకి కెప్టెన్ సుబ్బరాజుగా పేరు స్థిరపడి-పోయింది.

కెప్టెన్ రాజుగారికి తండ్రి నుంచి పదిహేనెకరాల ఒకటో రకం మాగాణి పొలం, ఇల్లు సంప్రాప్తించాయి..... ఆ రోజుల్లో ఎక్కువ చదువుకోలేక పోయానన్న బాధ ఉంది తన అడుగులో అడుగేసు-కుంటూ నడిచొచ్చే పెళ్ళాం, రత్నాల్లాంటి ముగ్గురు పిల్లలు – ఆయనకి గర్వ కారణాలు.

తను ఎక్కువ చదువుకోలేకపోయానన్న బాధతో ఆయన పిల్లల్ని బాగా చదివించాలనుకున్నాడు. చిన్నప్పట్నుంచి వాళ్ళ దృష్టి చదువు వైపు మళ్ళించడానికి ప్రయత్నించాడు.

పెద్ద కొడుకు సూర్యం అనబడే సూర్య నారాయణరాజుకి చదువుమీద శ్రద్ధ లేదు ఏడో తరగతి చదువుతూ మానేసి తండ్రికి వ్యవసాయంలో తోడుగా ఉండటం మొదలెట్టాడు

రెండో సంతానం కూతురు వర్ధని, ఆమె స్కూల్ ఫైనల్ పాసయ్యాక కాలేజీ చదువులకి పంపడానికి-సుబ్బరాజు తల్లి ఒప్పుకోలేదు. మంచి సంబంధం చూసి పెళ్ళి చేసి పంపించాడు

ఇహ ఆఖరివాడు – రాజశేఖరం అనబడే శేఖరం

అతను తండ్రి ఆలోచనల్ని పుణికి పుచ్చుకున్నట్టుగా ఉంటాడు. చిన్నప్పట్నుంచి చదువుమీద శ్రద్ధ ఉన్నవాడు అతని శ్రద్ధకు తండ్రి సహకారం లభించింది. అంచ లంచలుగా మంచి మార్కులతో పాసయ్యాడు. ఇరవై ఏళ్ళు నిండే సరికి ఇంజనీరింగు పూర్తి చేసాడు. యూనివర్శిటీ లెవెల్లో రాంక్ కూడా సంపాయించాడు.

శేఖరం మంచి తెలివైన వాడు చురుకైన వాడు. రాంక్‌లో పాసైన అతనికి అమెరికా పై చదువులకి సీటు వచ్చింది. తండ్రి ఆనందానికి, కొడుకు ఉత్సాహానికి హద్దుల్లేవు. డబ్బుకి కొదువ లేదు.

శేఖరం అమెరికా వెళ్ళాడు. రెండేళ్ళు పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ చేసాక రిసెర్చిలో సీటు వచ్చింది. అదీ పూర్తి చేశాడు. వెంటనే మంచి ఉద్యోగం దొరికింది. అందులో చేరాడు స్టూడెంటు షిప్ మీద చదువుకుంటూ ఉండడంవల్ల డబ్బుకి కాస్త ఇబ్బందిగా ఉండి, అప్పట్లో ఇండియాకి రాలేకపోయాడు. ఉద్యోగంలో చేరాక ఖాళీ దొరక్క, వీలు

శెలవు దొరక్క ఇండియా రాలేక పోయాడు.

ఏతా వాతా జరిగిందేవిటంటే అమెరికా వెళ్ళిన ఎనిమిది సంవత్సరాల తర్వాత అతను ఇండియా వస్తున్నాడు – అదీ నాలుగు నెలలు శెలవు తీసుకుని.

సుబ్బరాజుగారి కుటుంబపు ఆనందానికి అవధుల్లేవు. ఆ ఊళ్ళో వారి ఉత్సాహానికి హద్దు లేదు.

శేఖరం స్టేషన్లో దిగేసరికి తల్లి తండ్రి ఎదురొచ్చి కావలించుకున్నారు. అన్నగారికి తమ్ముణ్ణి చూడగానే కళ్ళ నీళ్ళు తిరిగాయి. అక్కగారు, బావగారు, వదినగారు అంతా మొహాలు చంద్ర బింబాలంత చేసుకుని అతనికి స్వాగతం-పలికారు.

టాక్సీల్లో తమ ఊరు వెళ్ళారు. పట్నానికి తమ ఊరికి మధ్యలో రోడ్డుకి రెండు వైపులా పంట పొలాలు. కొద్ది రోజుల్లో కోతకి సిద్ధమవుతున్న వరి పొలాలు. శేఖరం మనసు ఉల్లాసంతో గంతులు వేసింది. టాక్సీల్లోంచి చూస్తుంటే కను చూపు మేరలో, కంకుల బరువుని మేయలేక నేలకి వాలిపోయిన వరి మొక్కలు. వాటికి వెళ్ళాడుతున్న వరి గింజలు.... చూడ్డానికి ఎంతో ఆహ్లాదంగా ఉన్నాయి.

"ఇంకా ఎన్ని రోజుల్లో పొలాలు కోతకి వస్తాయి?" శేఖరం తండ్రిని అడిగాడు

"పదిసేను, ఇరవై రోజుల్లో కోసేస్తాం" తండ్రి సమాధానం చెప్పాడు.

"ఇప్పుడు పొలాలు బాగా పండుతున్నాయా నాన్నా!" – శేఖరం అడిగాడు.

"ఆ – పండుతున్నాయిరా – కొత్త రకం సాగుబడి జరుగుతోంది. రక రకాల కొత్త విత్తనాలు వచ్చాయి రక రకాల ఎరువులు, పురుగుల మందులు వచ్చాయి వ్యవసాయం పూర్వంలా లేదు. పూర్వం ఇరవై బస్తాలు పండితే అదే గొప్ప దిగుబడి అనుకునేవారు అలాంటి దిప్పుడు ముప్ఫై బస్తాలు పండిందంటే 'అంతేనా' అంటున్నారు పదేళ్ళలో వ్యవసాయ రంగంలో మార్పు వచ్చింది."

వివరంగా చెప్పాడు తండ్రి

"మన కిప్పుడు పొలం ఏమాత్రం ఉంటుంది?" అనడిగాడు తండ్రిని.

"నువ్వు అమెరికా వెళ్ళేనాటికి మనకి పాతి కెకరాలు ఉంది. తర్వాత మళ్ళీ మరో ఎనిమి దెకరాలు కొన్నాను. అంతే కాదు – ఇల్లు విప్పేసి మళ్ళీ కట్టాను. తూర్పు పొలం గట్టున దూళ్ళశాల కట్టించాను. ట్రాక్టర్ కొన్నాం – ఇవన్నీ చెయ్యగలిగామంటే ఆ భూదేవి చలవే!

అంతేకాదు – ఈ కష్టమంతా మీ అన్నయ్యదే – వాడికి వ్యవసాయం మీదున్న శ్రద్ధ ఇంతా అంతా కాదు వ్యవసాయం పనుల రోజుల్లో వాడు పెళ్ళాం పిల్లల్ని కూడామరిచిపోతాడు."

శేఖరం ముందు సీట్లో కూర్చున్న అన్నగారి కేసి ఎంతో మన్ననగా చూసాడు

తండ్రి చెప్పడం సాగించాడు –

"మా నాన్న అంటూండేవాడు ఒరేయ్ సుబ్బా నేల తల్లిని నమ్ముకోరా– నీపిల్లలతో టే అదీ పెరుగుతుంది" అని – ఆ తల్లినే నమ్ముకున్నాం – పెరిగాం.

భారతదేశం ముఖ్యంగా వ్యావసాయక దేశం కాబట్టి ఆ రంగంలో ఇంత ప్రగతి సాధించిందన్న విషయం తెల్సి శేఖరం ఎంతో మురిసి పోయాడు.

*　　　　*　　　　*

ఇంటి దగ్గర టాక్సీ దిగగానే శేఖరం దూరంగా నిలబడ్డ మహంకాళి దగ్గర కెళ్ళి"– బావున్నావా?" అన్నాడు.

"అయ్య బాబయ్య బాబోయ్ – సేకరం బాబుకి నే నింకా గ్యాపకం ఉన్నాను" అన్నాడు ఎన్నో ఏళ్ళుగా వాళ్ళ దగ్గరే పని చేస్తున్న మహంకాళి.

"అదేమిటి? చిన్నప్పుడు సీమ చింతకాయలు కోసిచ్చేవాడివి. ఎత్తుకుని తిప్పేవాడివి. నిన్నెలా మర్చిపోతాను" అన్నాడు శేఖరం.

ఇంట్లో అందరికీ రక రకాల ఖరీదైన బహుమతులు తెచ్చాడు. మహంకాళికి మూడు మంచి చొక్కాలిచ్చాడు.

"బాబూ ఇయ్యేసుకుంటే గూడెంలో జనం నవ్వుతారేమో!" అన్నాడు మహంకాళి.

శేఖరం వచ్చినప్పట్నుంచి ఆ ఇంట్లో ఏదో కొత్త ఆనందం, ఉత్సాహం వెల్లి విరుస్తోంది. అక్కగారు, బావగారు ఓ నెల్లాళ్ళు ఉండి వెళ్ళాలని వచ్చారు.

మరో పది రోజులకి మూర్తం వెళ్ళిపోతుంది. అప్పుడు శేఖరానికి వచ్చిన సంబంధాల ఆడ పిల్లల్ని చూడాలని సుబ్బరాజుగారు నిర్ణయించారు.

శేఖరానికి సాయంత్రాలు పొలం గట్టున కాలక్షేపం అవుతోంది. కూడా అన్నగారు గాని, మహంకాళి గాని ఉంటున్నారు. పొతకల్లాంటి గింజల్ని ధరించిన వరి కంకులు, వరి కంకుల బరువుకి తట్టుకోలేని వరి వంగడాలు ఒరిగి పోయిన దృశ్యం.... అతని కేదో ఆనందం, హాయి...

సూర్యం కోతల కోసం ప్రయత్నాలు సాగిస్తు-

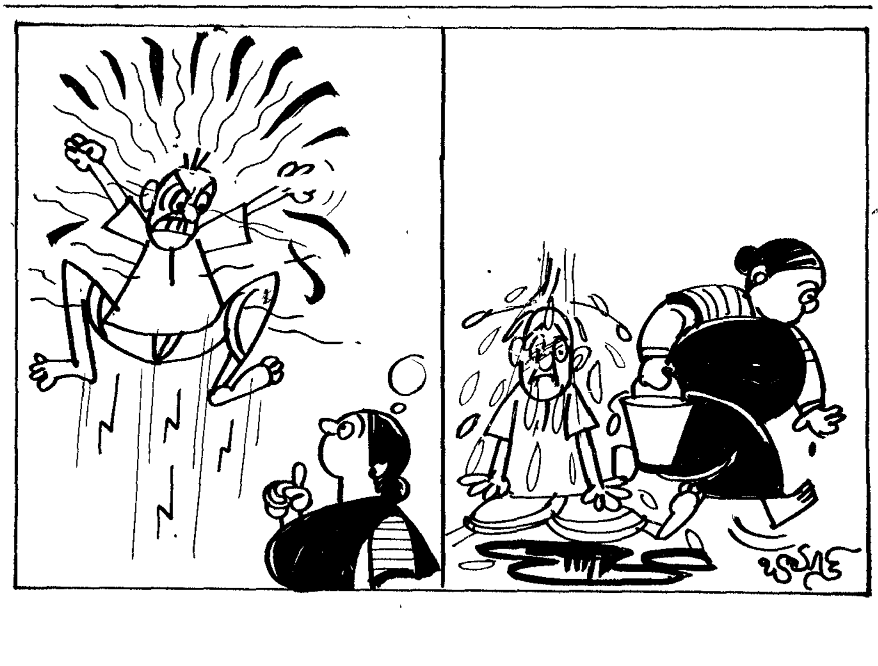

న్నాడు. పొలం గట్టుకి వెళ్ళినప్పుడల్లా మహంకాళి కొబ్బరి బొండాలు తీసి తాగడానికి ఇస్తున్నాడు. శేఖరం తన కెమెరాతో ఎన్నో ఫోటోలు తీసాడు.

మరి కొద్ది రోజులు పోయాక – ఓ రాత్రి భోజనాలయ్యాక అన్నగారి గదిలో కెళ్ళాడు శేఖరం. అన్నగారు రేడియోలో పాటలు వింటున్నాడు. వదినగారు ఓ పక్కన కూర్చుని చేతికి గోరింటాకు పెట్టుకుంటోంది.

కాస్సేపు పిచ్చాపాటీ మాట్లాడ్డం పూర్తయ్యాక –

"నాన్న పొలం వాటాలు వేస్తానంటున్నారు. నువ్వొచ్చే ముందు చెప్పారు. అలాంటప్పుడు నీ పొలం వేరే ఎవరికీ కౌలుకి ఇవ్వొద్దు – ఊరు బాగా లేదు. నా పొలంతో పాటే నేను చూసి పెడతాను" అన్నాడు సూర్యం.

నాన్న నాతో కూడా ఆ విషయం చెప్పారు. నేను తర్వాత మాట్లాడదాం– అన్నాను. అయినా నేనా విషయంలో ఓ నిర్ణయాని కొచ్చేసాను."

శేఖరం మాటలకిబిత్తర పోయి చూసాడు సూర్యం. అతని భార్య రివ్వున తలెత్తి చూసింది.

"నాకు పొలంలో వాటావద్దు– ఓ అయిదెకరాలు అక్కకిచ్చి మిగిలినదంతా నీకే ఇచ్చెయ్యమని చెప్తాను...."

"అది కాదురా..."

"నేను అమెరికాలో బోలడు సంపాయిస్తున్నాను. ఇంకా సంపాయిస్తాను. నాకు లోటులేదు. ఇన్నేళ్ళుగా దాన్ని నమ్ముకుని రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుంటున్న వాడివి నువ్వు– అది నీకే దక్కాలి..." అన్నాడు.

తమ్ముడి మాటలు విన్న సూర్యం అచేతనుడై పోయాడు. తన తమ్ముడు ఎంత ఎదిగిపోయాడోనని ఆశ్చర్యపడ్డాడు. అసలు వాటాల విషయం ప్రస్తావనకు వచ్చినందుకు సిగ్గుపడ్డాడు

కొద్ది రోజులకే కోతల పనులు మొదలయ్యాయి. అన్నగారితో పాటు శేఖరం కూడా రోజూ పొలం వెళుతున్నాడు. లేదా భోజనం సమయానికి అన్నగారికి

తీసికెళ్ళేవాడు. అతనికల్లా అన్నగారికి పొలం పనుల్లో సాయపడటం ఎంతో ముచ్చటగా ఉంది.

కోత పనులు పూర్తయ్యాయి– తర్వాత పని రెండు పెద్దగట్ల మీదకి చేరవేసి కుప్పలుగా వేశారు. ఒక్క ట్రాక్టరు చాలదని మరో ట్రాక్టరు అద్దెకు తీసుకుని కుప్ప నూర్పులు మొదలెట్టారు.. కూలీలు రాత్రి పగలు జట్లు జట్లుగా పని చేస్తున్నారు. పని రోజులవడంవల్ల కూలి రేటు హెచ్చుగానే ఉంది

నూర్పులయ్యాక కళ్లంలో ఎగరబోత కార్యక్రమం మొదలైంది. కోతలప్పుడు కుప్పలేసినప్పుడు. నూర్పులప్పుడు. ఎగబోతలప్పుడు కూలీలుఆడ మగ పాటలు పాడుకుంటూ ఉత్సాహంగా, ఉల్లాసంగా పని చేసారు. శేఖరం రోజూ పొలం వెళ్లి జరుగుతున్న పనులన్నీ గమనించేవాడు. సాయంత్రం కాగానే కూలీలకి డబ్బు ఇస్తున్నపుడు వాళ్ల కళ్లల్లో వెన్నెల వెలుగు చూసేవాడు.

ధాన్యం రాసిపోసారు... ధాన్యం రేటు ఎక్కువగా లేదని, మరో రెండు నెలలాగితే ధర బాగా పలుకుతుందని అంత వరకు నిల్వ చెయడానికి నిర్ణయించాడు సూర్యం... కూలీలు ధాన్యం సంచుల్లోకెత్తి కాటాకెత్తి ఇంటికి చేరవేశారు. ఇంటి ముందున్న ఖాళీ స్థలంలో మూడు పెద్ద పురిలు కట్టి ధాన్యం అందులో నిల్వ చేసారు.ఎకరం నలభై రెండు బస్తాల చొప్పున పండింది. కెప్టెన్ రాజుగారికి, కుటుంబానికి ఎంతో ఆనందంగా ఉంది.

ఇది జరిగిన వెంటనే శేఖరం అక్కగారింటి కెళ్లి వారం రోజులుండి వచ్చాడు. తిరిగి వచ్చిన రోజున తను ఇంత క్రితం వెళ్ళని ఉత్తర పొలం వైపు వెళ్లాడు. కూడా మహంకాళి ఉన్నాడు. ఉత్తర పొలం వెళ్ళాలంటే గూడెం మీదుగా వెళ్ళాలి. గూడెం నిండా వ్యవసాయ కూలీలు గుడిసెల్లో కాపుర ముంటారు. వాళ్ళు ఇళ్ళ మీదుగా నడిచి వెడుతుంటే శేఖరానికి ఏదో బాధ కలిగింది....

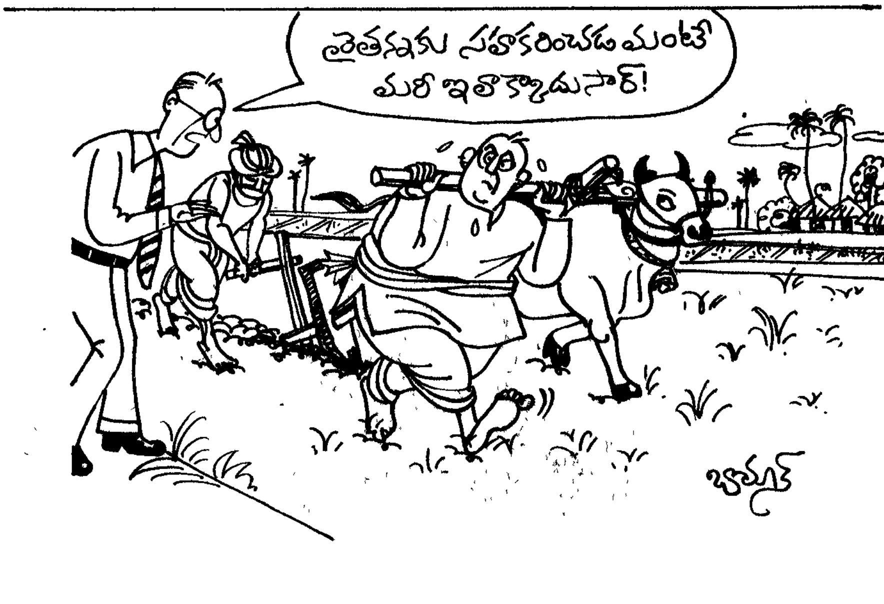

వాళ్ల గుడిసెల దగ్గర దరిద్రం తాండవిస్తోంది. అపరిశుభ్రతలో, లేమిలో, జ్ఞానంలో, నిరక్షరాస్యతలో అమాయకత్వంలో దుర్భరంగా బతుకుతున్నారు. అన్నిటికీ మించి ఆడవాళ్ళు మూడు రాళ్ళ పొయ్యి మీద వంట చెస్తుంటే, మగాళ్ళంతా దాడి ఆట, బచ్చాలాట, పేకాట ఆడుకుంటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. ఆచ్ఛాదన లేని ఎండిన శరీరాలతో పిల్లలు మట్టిలో దొర్లుతున్నారు. కొందరు మగాళ్ళు చుట్టలు కాలుస్తూ రోడ్ కిరు పక్కల గొంతుక్కూర్చుని ఉన్నారు....

ఉత్తర పొలం చేరుకున్నాక "బొండాలు కొట్టిమ్మంటారా బాబూ!" అన్నాడు మహంకాళి.

"వదులే!" అన్నాడు శేఖరం.

కోతలు పూర్తయిన పొలం బోసిగా, కళా విహీనమై ఉంది. శేఖరం మనసులో ఎన్నో ఆలోచనలు సుళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. మనసంతా కకావికాలంగా ఉంది.

ఏదో వేదన.... ఏదోఆవేదన....

అంతులేని ఆలోచన.... అందులోంచి వేధన....

"మహంకాళీ! మొన్నటిదాకా మన పనుల్లోకి వచ్చిన కూలీలకి ఇంక పనులుండవా?"

శేఖరం ఎందుకలా అడిగాడో మహంకాళికి అర్థం కాలేదు.

"ఉండవండి. దాళ్వా లేదంటున్నారు. ఉంటే ఊడ్పులప్పుడు పది రోజులు పన్లుంటాయండి. మళ్ళీ కోతలప్పుడే పనులు –

అప్పటిదాకా బచ్చా లాడుకుంటూ, మొన్న సంపాయించుకున్న ధాంతో గంజి కాసుకుంటూ, సాలకఅప్పులు జేసుకుంటూ బతుకుతారండి" అన్నాడు మహంకాళి.

శేఖరానికి కడుపులో ఏదో దేవినట్లుగా అనిపించింది. ఉన్న శ్రమ శక్తిని ఉపయోగించుకోలేని దేశం.... చేస్తానంటే పని దొరకని దేశం....

కష్టపడ్డానికి సిద్ధ పడ్డా – పని దొరక్క – కడుపు నిండని చిత్ర విచిత్ర పరిస్థితి....

"మహంకాళి నువ్వెళ్ళిపో – నేను వెనకాల వస్తాను" అన్నాడు శేఖరం.

"సీకటడింది. పురుగు పుట్ర ఉంటాయి. ఎల్లిపోదాం బాబూ...." అన్నాడు మహంకాళి.

"ఫరవాలేదు. నా దగ్గర టార్చి లైటు ఉంది. నువ్వెళ్ళు."

"జాగ్రత్త సేకరం బాబూ!" అని మహంకాళి వెళ్ళిపోయాడు.

శేఖరం ఒక్కడూ పొలం గట్టు మీద కొబ్బరి మొదట్లో కూర్చున్నాడు

చుట్టూ చీకటి – కటిక చీకటి – దరిద్రమంత నల్లటి చీకటి. అతనికి గుండెల్లోంచి బాధ దూసుకొచ్చింది. మోకాళ్ళమీద తలెట్టుకుని శేఖరం ఘొల్లుమన్నాడు.

అతని ఏడుపు చూసి చీకటి నవ్వుతోంది.

పకపక నవ్వుతోంది. □